

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto

HE 109/2024 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Anne Viita

Toiminnanjohtaja

Vuokralaiset ry

Vuokralaiset ry on valtakunnallinen vuokralaisten edunvalvoja. Tarjoamme vuokra- ja asumisoikeusasumiseen liittyvää asiantuntijapalvelua, neuvontaa ja koulutusta sekä jäsenillemme että muille vuokra-asumisesta kiinnostuneille.

Olemme jäsenistömme arjessa mukana elävä kansalaisjärjestö.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Ympäristöministeriön hallinnonalalle ehdotetaan määrärahoja yhteensä 252 milj. euroa, joka jakautuu:

ympäristöhallinnon toimintamenojen osuus on 37 %,
ympäristön ja luonnonsuojelun 54 % sekä
yhdyskuntien, rakentamisen ja asumisen 10 %.

*) prosentit kopioitu talousarvioesityksestä

Jakauma kuvaa asuntopolitiikan roolia yhteiskunnassa

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Asuntotuotanto tavoitteista:

Vuokramarkkinoiden vakaus edellyttää riittävää ja vakaata asuntotuotantoa.

Emme pidä realistisena budjetissa mainittua 17 700 vapaarahoitteisen asunnon aloitusta. Rakennusteollisuus RT ennusteen mukaan kokonaistuotanto vuonna 2025 olisi suuruusluokkaa 20 000 ja tämä luku pitää sisällään Ara-tuotannon osuutta noin 8000 asuntoa.

-> Valtion tukeman tuotannon tulee olla tasaista ja määrältään n 30% kulloisestakin tuotantotavoitteesta.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Asumisneuvonta tarvitsee lisää varoja:

Kasvava tarve: Asumisneuvonnan kysyntä on kasvanut merkittävästi viime vuosina, ja nykyinen rahoitus ei riitä vastaamaan tähän tarpeeseen. Häätöjen määrä on kasvanut koko maassa.

Lisärahoitus mahdollistaa paremman palvelun laadun ja kattavuuden, mikä hyödyttää suoraan asiakkaita.

Ennaltaehkäisevä työ: Tehokkaampi asumisneuvonta vähentää asunnottomuutta ja asumiseen liittyviä ongelmia, mikä pitkällä aikavälillä säästää yhteiskunnan varoja.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Erityisryhmien investointiavustukset 1/2:

Opiskelijoista alle 30 % opiskelupaikkakunnilla pääsee opiskelijayhteisöjen asuntoihin.

Kysynnän ja tarjonnan epätasapaino: Nykyinen asuntotarjonta ei riitä kattamaan opiskelijoiden tarvetta, mikä johtaa korkeisiin vuokriin ja asumisen epävarmuuteen.

Opiskelijoiden hyvinvointi: Riittävä ja kohtuuhintainen asuminen on keskeinen tekijä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelumenestyksen kannalta. Asumisen epävarmuus voi heikentää opiskelijoiden keskittymiskykyä ja henkistä hyvinvointia.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Erityisryhmien investointiavustukset 2/2:

Sosiaalinen integraatio: Opiskelijayhteisöjen asunnot edistävät sosiaalista integraatiota ja yhteisöllisyyttä, mikä on tärkeää opiskelijoiden sopeutumiselle ja verkostoitumiselle.

Ennaltaehkäisevä vaikutus: Riittävä asuntotarjonta voi ennaltaehkäistä opiskelijoiden ajautumista taloudellisiin vaikeuksiin ja asunnottomuuteen, mikä pitkällä aikavälillä vähentää velkaantumista

-> Erityisryhmien investointiavustuksen määrää tulee kasvattaa vähintään 50 miljoonalla.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Maakuva ja asuntopolitiikka

- Hallituksen linjaukset ja budjetti herättäneet kiinnostusta ulkomailla
- -> Ara lakkauttaminen ja VAR sulauttaminen
- - > Asunnottomuuden hoito
- Asuntotuotannon määrä
- Vuokralaisten asema
- Kyselyjä & haastatteluja mm. Hollanti, Ruotsi, Norja, Tanska

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Asumisen ja pärjäämisen epävarmuus:

Taloudellinen epävarmuus lisätä stressiä ja huolta tulevaisuudesta, erityisesti jos/kun työpaikat ovat epävarmoja tai tulot epävakait.

Pienituloisille vuokralaisille on tärkeää, että asuminen on turvattu, jotta he voivat keskittyä muihin elämän osa-alueisiin ilman jatkuvaa huolta taloudellisesta selviytymisestä.

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta

Asuminen on kriisissä:

Asumiskustannukset nousevat nopeammin kuin tulot.

Tulojen ja asumiskustannusten välinen ero kasvaa.

Asumistukea on jo leikattu, koska leikataan kustannuksia?

Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan
näkemystä ja rohkeutta!

Kiitos
Anne Viita